

LA GUERRA DE CUBA (II): LA GUERRA DELS DEU ANYS (1868-1878)

- Anàlisi d'un conflicte -

Auca dels principals episodis de la Guerra dels Deu Anys a Cuba (1868-1878).
[1869?]

Autor: No identificat. (impremta Antoni Bosch, Barcelona)
[ANC1-160-N-172](#)

Nom alumne/a:	
Grup / Matèria:	
Data:	

1. INTRODUCCIÓ A L'ACTIVITAT

Ara començareu una activitat que ens transportarà a la colònia de Cuba al segle XIX, una de les últimes colònies que tenia Espanya després que els estats continentals de Sud Amèrica (Veneçuela, Colòmbia, Argentina, Mèxic...) s'haguessin independitzat d'Espanya.

Ens fixarem en les causes, el desenvolupament i les conseqüències de la primera gran guerra de Cuba per la independència: la Guerra dels Deu Anys (1868-1878).

L'analitzarem com un **conflicte** polític que va derivar en guerra per les posicions dels sectors enfrontats i aprendrem, així, una manera d'analitzar un conflicte històric.

Per fer-ho, partirem d'un **document** que planteja unes qüestions a les quals cercarem de donar resposta: una auca de la Guerra dels Deu Anys. Ens permetrà parar atenció a com es percebia el conflicte des de Catalunya i Espanya.

2. IDENTIFICACIÓ I ANÀLISI DEL DOCUMENT

Comencem amb un document que ens presenta una visió de la Guerra dels Deu anys (1868-1878), on apareixen molts episodis i personatges relacionats amb aquest conflicte.

Doc. 1

Auca dels principals episodis de la Guerra dels Deu Anys a Cuba (1868-1878).
[1869?]
Autor: No identificat. (Impremta Antoni Bosch, Barcelona)
[ANC1-160-N-172](#)

2.1. Identifiquem el document

Treball individual

- Elabora la [fitxa d'identificació](#) del document.

2.2. Observem el document: Què ens diu?

Treball individual

- Identifica i assenjala les vinyetes de l'auca en les apareixen els principals líders del conflicte d'un i altre bàndol i omple les fitxes següents (Pots consultar el resum [història de la guerra de Cuba](#)):

Nom del líder: Francisco Lersundi y Hormaechea	Vinyetes en què apareix: 2
Bàndol: Metròpoli (Espanya)	
Biografia: (València, 1817 - Baiona, 1874), Capità General de Cuba entre 1866-1869 que va destacar per la seva persecució i repressió de moviments reformistes i nacionalistes cubans. Va convertir l'illa en una autèntica presó. Va fer deportar a tothom qui hagués estat varies ocasions a la presó, va tancar centres reformistes, va prohibir lectures, etc. També va ser ministre de Guerra (1851-1852, 1853 i 1864), President del Consell de Ministres (1853) i ministre de Marina (1856-1857).	

Nom del líder: Domingo Dulce y Garay	Vinyetes en què apareix:
Bàndol:	
Biografia:	

Nom del líder: Caballero de Rodas	Vinyetes en què apareix:
Bàndol:	
Biografia:	

Nom del líder: Carlos Manuel Céspedes	Vinyetes en què apareix:
Bàndol:	
Biografia:	

Nom del líder: Francisco Aguilera y Tamayo, "Pancho" (a l'auca, Pedro)	Vinyetes en què apareix:
Bàndol:	
Biografia:	

- Identifica de quins episodis ens parla l'auca que facin referència a:

Victòries i derrotes cubanes	
Episodi/s	Vinyeta/es en què apareix

Victòries i derrotes espanyoles	
Episodi/s	Vinyeta/es en què apareix

La crueltat dels exèrcits rebels	
Episodi/s	Vinyeta/es en què apareix

La crueltat dels exèrcits espanyols	
Episodi/s	Vinyeta/es en què apareix

- Hi ha alguna referència a cossos de voluntaris en el document? Quina?

- Què passa amb el general Dulce? Qui pressiona per cessar-lo del càrrec?

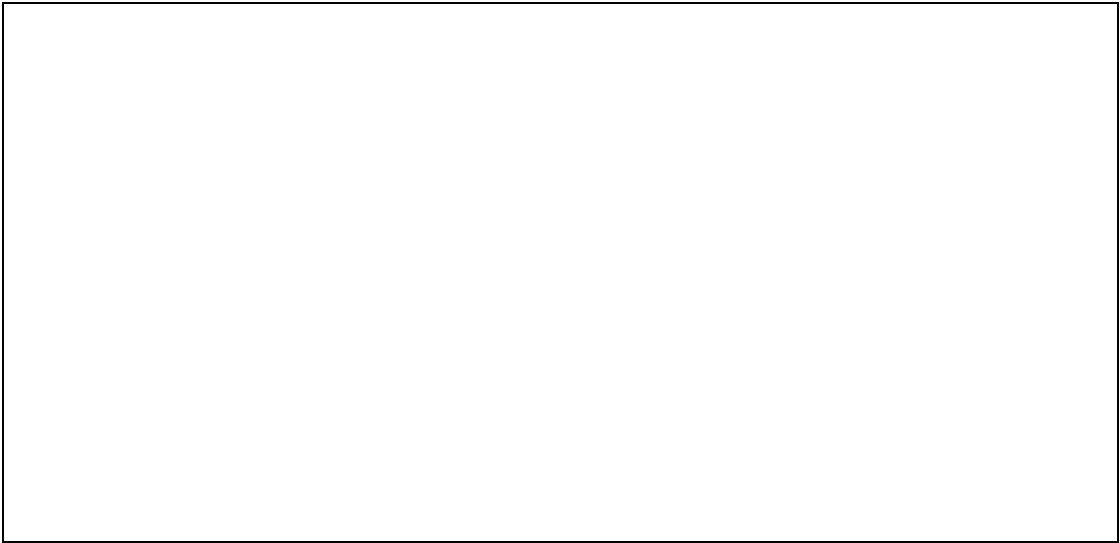
- Com es diu que acaba la guerra?

2.3. Analitzem críticament la informació que ens aporta el document

Treball en grup

Una vegada vist què ens diu el document, hem d'avaluar la informació que ens dona, és a dir analitzar-lo críticament: qui ens ho diu? per què ens ho diu? Hi pot haver intencionalitat? És fiable la informació?....

- Analitzeu críticament el document i anoteu-ne les principals conclusions (Podeu utilitzar la guia que us ofereixen aquestes [fitxes](#) per realitzar aquesta anàlisi crítica)

3. IDENTIFICACIÓ I ANÀLISIS DEL CONFLICTE

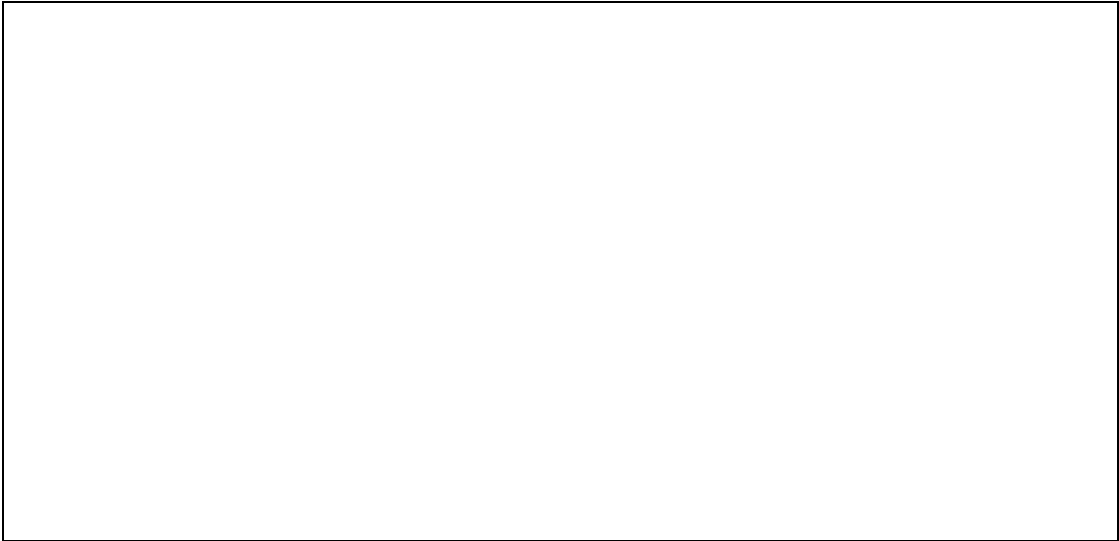
La Guerra de Cuba va ser un conflicte entre sectors independentistes cubans i la metròpoli, amb interessos diferenciats, amb els respectius suports socials, raons, idees i propaganda política.

Treball en grup

- Cerqueu la definició de “conflicte”

- Atenent a la definició que heu trobat, doneu les raons per les quals la Guerra de Cuba ha de ser considerada com un conflicte.

- Fixeu-vos en la següent [fitxa d'anàlisi dels conflictes](#), on es presenta un esquema conceptual que facilita l'anàlisi d'un conflicte històric, i en el document de [pautes](#) per omplir-lo.
- Completeu l'esquema amb les dades que disposeu de la Guerra dels Deu Anys (1868-1878).

4. CONCLUSIONS

Respon individualment a les següents preguntes:

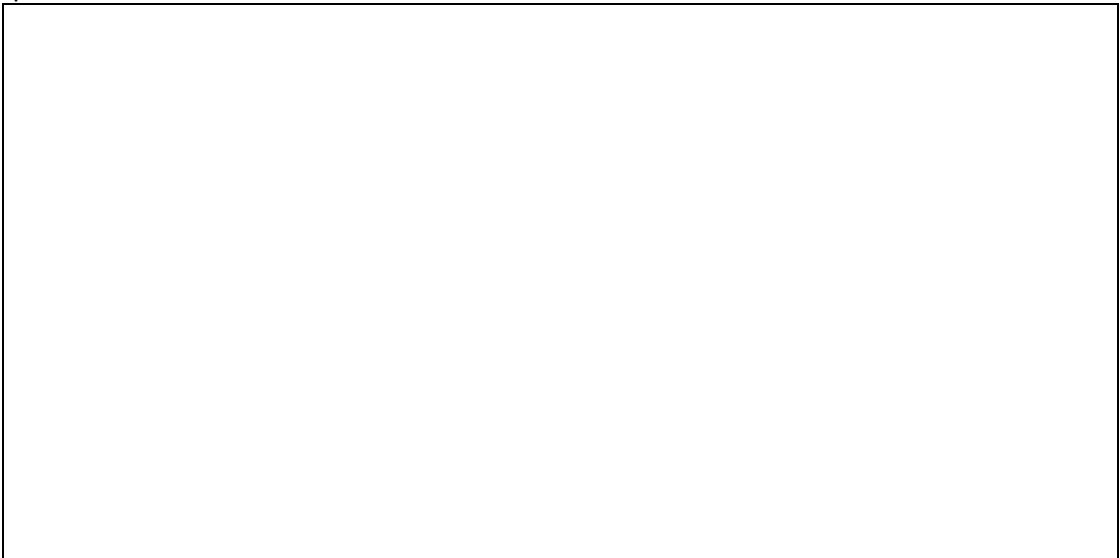
- Què va ser la Guerra dels Deu Anys (1868-1878)? Fes-ne un breu resum en el que esmentis les causes, l'evolució i com va finalitzar el conflicte.

- A través d'una auca de la Guerra dels Deu Anys, hem vist que la interpretació que arribava a Espanya de la guerra era...

- Quins eren els sectors implicats en el conflicte? Quines posicions econòmiques i polítiques mantenien?

A large, empty rectangular box with a thin black border, intended for the student to write their answer to the first question.

- Com va acabar la guerra? Va resoldre els principals conflictes plantejats per les parts? De quina manera?

A large, empty rectangular box with a thin black border, intended for the student to write their answer to the second question.